



Dante e la lingua d'oc



DANTE E LA LENGA D'ÒC

Calendari Sant Joan-Lulh 2021

L'occitan pareis despuei lo seclè VI d.C. ensem a las autras lengas romanas o neolatinas, qu'al principi avian pas un nom, e eren dichas vulgaras, lengas del *vulgus*, pòpol. Totun jà despuei lo 1200 s'adobrava l'expression *lingua occitana o hoquotina*, creaa s'la paraula Aquitania, per mandar lo parlar que per dir si adobrava la forma *oc*, dal latin *hoc est*. Ental 1303, Dante Alighieri emè son *De vulgari eloquentia* rend immortalata aquesta definicion, endicant la lenga del sì, aquela d'oïl e la lenga d'òc.

Dante avia entre siei modèls literaris pròpi lhi trobadors, sustot Arnaut Daniel, qu'avia definit *miglior fabbro* (dal latin *faber*, creator) *del parlar materno*. Per demonstrar la valor literaria reconeissua a la lenga d'òc, Dante en *La Divina Commedia* escriu uech vers en occitan, fasant parlar parelh Arnaut, ental Chant XXVI del Purgatòri.

A 700 ans da la mòrt de Dante, per celebrar lo rapòrt especial que lo Grand Poeta avia emè lhi trobadors e la lenga occitana, las Unions Montanas des valadas occitanas Pò, Varacha, Maira, Grana e Estura ensem a la Comuna de Saluces e a Terres Monviso e emè l'organizacion d'Espaci Occitan proponen **DANTE E LA LINGUA D'ÒC**. Nombrós apontaments per un ric programa que da Sant Joan a Deineal animarè la montanha occitana entre Coni e Saluces, dins l'encastre del mai grand calendari d'AMOR MI MOSSE, cornitz comuna a d'iniciativas espanteaas sus tot lo territòri de la provincia.

Lo programa de *Dante e la lingua d'oc* començarè en **Val Po diamenja 20 de Sant Joan a 16.30 a Paisana**, sot l'Ala Comunala, via Bergia: Rosella Pellerino parlarè de **IL MONVISO DI DANTE**. Lo Viso, simbol d'la Val Pò e del territòri de Saluces, es citat en la *Divina Commedia* dui viatges, a l'Enfern e ental Paradis. Lesent las traduccions occitanas d'aquesti passatges, en la version del 1951-1956 de Jan Roche, s'anarè a descurbir autres pòsts del Piemont presents en l'òbra de l'Alighieri, e lo rapòrt de Dante emè lo territòri e la lenga d'òc. L'intrada es gratis, prenotacion obligatòria a segreteria@espaci-occitan.org – tel. 0171 904075 per metzjorn del jorn drant l'apontament.

Se continua en Val Maira **jòus 1° de luh a 18 oras a Draonier: en cò de l'Espaci Occitan** Maria Soresina, satgista e experta de catarisme, parlarè de **DANTE, LA LINGUA OCCITANA E IL CATARISMO**. La dantista es autritz de nombrosas òbras ente a individuat las fòrtas relacions entre catarisme e *Divina commedia*. L'activitat fai part del programa *Un pOC a pr'un*, Lei 482/99. L'intrada es gratis, prenotacion obligatòria a segreteria@espaci-occitan.org – tel. 0171 904075 per metzjorn del jorn drant l'apontament.

Venre 2 de luh a 18 oras ental Musèu Civic Luigi Mallé de Draonier serè inauguraa **BOGRE - LA MOSTRA**, ideaa da Fredo Valla e Elia Lombardo per contar las emocions del regista, del cast e de lhi operators enti mes de represa del documentari *BOGRE - La grande eresia europea*. Aqueste alestiment, curat da Ivana Mulatero, presentarè video inedit, fotografias e objèts originals creats per lo film. La mòstra se polerè visitar fins al 1° d'agost 2021 lo sande e la diamenja entre 15 e 19 oras. L'intrada es gratis, prenotacion obligatòria a segreteria@espaci-occitan.org – tel. 0171 904075 per metzjorn del jorn drant l'apontament.

Enca' a Draonier, en cò del Cine Teatre Iris, **sande 3 de luh a 16 oras e diamenja 4 de luh a 20 oras** serè proiectat lo film documentari **BOGRE - LA GRANDE ERESIA EUROPEA**. Lo darrier trabalh de Fredo Valla conta l'istòria e las persecucions del grand moviment eretic de Catars e Bogomils qu'a traversat l'Europa del

Medioevo. Un simbol de la natura de l'òme que se bautea continuament entre Ben e Mal. L'intrada es gratis, prenotacion obligatòria a segreteria@espaci-occitan.org – tel. 0171 904075 per metzjorn del jorn drant l'apontament.

A Saluces lo 3 de luh a 21 oras, en l'Arena Fab, Ex Caserma Mario Musso, espectacle teatral **ANIMA SMARRITA. CONCERTATO A DUE SU DANTE ALIGHIERI** de e emè Alessio Boni e Marcello Prayer. Ent'un juec de miralhs, revelacions e aparicions, las votz s'alternen e s'entressen per deventar una solèta, sus un palc despuelhat al servici d'la paraula. Al sòn broissonant des tercinas de Dante se companhen de testimonianças audio de poetas del Nòu Cents italian, tuchi liats da la grinor per la Vision dantesca. Intrada € 18. Prenotacion obligatòria a prenotazioni@cinemateatromagdaolivero.it

En Val d'Estura lo 9 de luh a 11.30, en cò del Centre Cultural La Gramigna de Gaiòla, **QUANTE STORIE DIETRO LE PAROLE – ABBECEDARIO DANTESCO**. Emè Caterina Ramonda, narracion per mainaas e familhas, pichòts e grands, curiós e per aquelhi qu'an vuelha d'escotar. Dante a cernut lo nom de la lenga occitana. Mas que s'estrema darreire de paraulas d'aquesta lenga? A la descuberta de causas fòravia, istòrias, personatges e sòns dròles dedins l'alfabet d'òc. L'iniciativa fai part des activitats Lei 482/99 e del programa Occit'amo. Intrada gratis, prenotacion obligatòria sus www.occitamo.it

Lo 10 de luh serè protagonista la Val Varacha: la matinaa **promenada Lemma-Rossana** per arribar a la Ruaa Becet e a l'erboristeria artisanala **Euphytos**, ente se polerè participar al laboratòri erboristic **In solido profumo** e a la degustacion (3 €/cad). Aprés, a 15 oras Rosella Pellerino presentarè **FLORA DANTESCA**, lectura de passatges dediats a las plantas tiraas da la traducion en occitan de la *Divina Commedia* realizaa da Jan Roche ental 1951-56. Intrada gratis, prenotacion obligatòria a Segnavia Porta di Valle 0175 689629.

Lo darrier apontament del mes de luh se passarè al Mel sot l'Ala Comunala lo 30 de luh a 18 oras: Rosella Pellerino parlarè de **DANTE, IL VOLGARE E LA MUSICA NELLA DIVINA COMMEDIA**. Intrada gratis, prenotacion obligatòria a Segnavia Porta di Valle 0175 689629. A seguir, a 19.30 **sina emè menù dantesc organizzaa da Officina Antagonisti** (info e prenotacions a l'òste 0175 978032). L'iniciativa fai part del programa Occit'amo.

Lo calendari **Dante e la lingua d'oc** continuarè a avost, setembre e octobre en las valadas de Saluces e Coni emè nombrós apontaments dediats al rapòrt entre Dante e la lenga occitana.

Info: www.espaci-occitan.org - www.amormimosse.com